

A diagnosztikus mérések tartalmi kereteinek kidolgozása az 1–6. évfolyamokra a matematika, a természettudomány és az olvasás területén

Diagnosztikus mérések fejlesztése
(TÁMOP–3.1.9/08/01)

Az értékelés tartalmi kereteinek meghatározása

Tanulási célok és értékelési keretek –
történeti perspektívából

Bloom, 1956

- Ismeretek
- Megértés
- Alkalmazás
- Magasabb rendű értelmi műveletek

A fejlesztés menete

- Az értékelés tartalmi keretei
- ↓
- Feladatírás
- ↓
- Papír-ceruza tesztelés
- ↓
- On-line tesztelés

Az értékelési keretek három dimenziója

- Tantárgyi dimenzió
- Pszichológiai dimenzió
- Alkalmazási (kulturális) dimenzió

Nemzetközi és hazai felmérések tapasztalatai az értékelési keretek kialakításában

- IEA mérések 1995 előtt: tantervi egyeztetést követően elsősorban szaktantárgyi, tudományterületi szemlélet
- Az IEA újabb méréseiben megjelentek az elvárt gondolkodási tevékenységnek megfelelő kognitív szintek

Nemzetközi és hazai felmérések tapasztalatai az értékelési keretek kialakításában

A PISA felmérésekben a tantárgyi és a gondolkodáspszichológiai dimenzió mellett hangsúlyosan jelen van a gyakorlati alkalmazás és a tudástranszfer követelménye

Nemzetközi és hazai felmérések tapasztalatai az értékelési keretek kialakításában

A hazai kompetenciamérések nagy mértékben támaszkodnak a korábbi nemzetközi tapasztalatokra: a tartalmi területek, a gondolkodási szintek és a feladattípusok arányait jogszabály írja elő

Kihívások

- A nemzetközi rendszerszintű felmérésekben ritkán szerepelt az 1-6. évfolyamos korosztály
- A kidolgozott értékelési kereteknek illeszkedniük kell a Nemzeti alaptantervhez és tankönyvfüggetlennek kell lenniük
- Az értékelési keretek párhuzamos felépítésűek, a három tartalmi terület különbözőségei mellett közös az alapkonceptió

Az értékelési keretek és standardok szerkezete

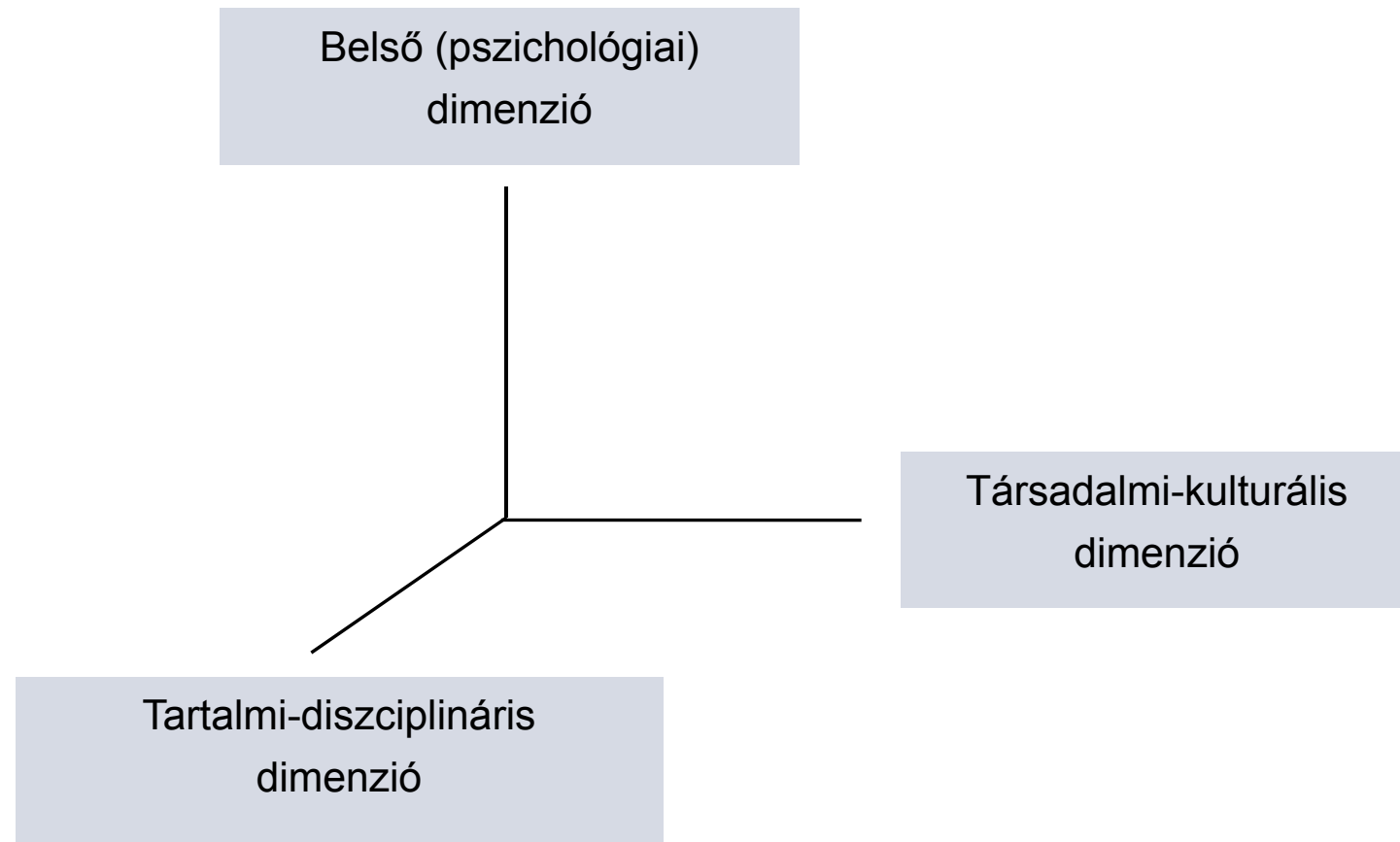
- Mindhárom területen (matematika, természettudomány, olvasás) egy-egy kötet készül magyar és angol nyelven
- A kötetek felépítése:
 - bevezető
 - elméleti fejezetek (3)
 - részletes standardok (kétéves periódusokra, a három dimenzió szerint)

Az elméleti fejezetek

- Széles körű nemzetközi együttműködés
- Tudományos megalapozottság, az értékelendő tudáselemek elhelyezése koherens taxonómiában
- Az oktatási célok meghatározásának fő forrásait értelmező háromdimenziós rendszer felvázolása

A tanulás céljainak dimenziói (Csapó, 2008)

A tanulás diszciplináris-tartalmi dimenziója

- A tanulás célja: **a tudományos eredmények elsajátítása**
- A tanulás eredménye: **szakértői tudás**
- A diszciplináris szemléletű tanítás hagyományai hazánkban

A tanulás pszichológiai dimenziója

- A tanulás célja: az értelmi képességek fejlesztése
- A tanulás eredménye: képesség jellegű tudás
- A tanulásra és az értelmi képességek fejlődésére vonatkozó kutatási eredmények gyors növekedése (kognitív pszichológia, kognitív idegtudomány)
- A gondolkodási képességek fejlesztésének lehetőségei, nehézségei

A tanulás társadalmi-kulturális dimenziója

- A tanulás célja: **a társadalmi és személyes igények kielégítése**, az „életre való felkészítés”
- A tanulás eredménye: **műveltség**
- A modern társadalom tudás-igénye: az OECD PISA felmérések koncepciója
- A megértés és a tudástranszfer elősegítése, sokféle kontextus megismertetése
- Tanulási képességek, tanulási motiváció fejlesztése

Alapelvek

- A három dimenzió szempontjainak egységes keretek között, egymással összefüggésben történő kezelése
- Útmutatás az egyes dimenziók elemeinek meghatározásához és az elemek fejlettségi szintjének diagnosztizálásához

A részletes standardok (követelmények)

Részletes standardok

- Az 1-6. évfolyamot egységesen kezeli.
- Fejlődési folyamatra épül.
- Három dimenzió: tantárgyi, pszichológiai, kulturális.
- Kétévenkénti szakaszok (1-2., 3-4., 5-6.)
- SNI
- Mintafeladatok, illusztrációk.

Nemzetközi mérések

- **IEA**
International Association for the Evaluation of Educational Achievement
- **PISA (2000, 2003, 2006)**
Programme for International Students Assessment
- **PIRLS (2001, 2006)**
Progress in International Reading Literacy Study

Hazai mérések

- Monitor mérések
- Kompetenciamérések (6., 8. és 10. évf.)
- Készség- és képességmérés (4. évf.)

A kis agyaggombóc

Írta: Diana Engel

PIRLS 2006

Volt egy műhely fenn a magasban, egy régi toronyban. Fazekasműhely volt, telis-tele színes mázokkal hordószám, fazekaskorongokkal, kemencékkel és persze agyaggal. Az ablak mellett egy nagy, nehéz tetejű fadoboz állt. Ebben tartották az agyagot. A doboz legeslegeljén, az egyik sarokban meghúzódva élt a legöregebb agyaggombóc. Alig emlékezett már, mikor vették elő legutoljára. A doboz nehéz tetejét mindennap kinyitották. Egy kéz nyúlt be, és sietősen agyagzacskókat vagy gombócokat vett ki. A kis agyaggombóc ilyenkor hallotta a dolgozó emberek vidám zaját.

– Mikor jövök már én? – tűnődött. Ahogyan a doboz sötét fenekén teltek-múltak a napok, a kis agyaggombóc egyre reményvesztettebb lett.

Egy szép napon egy nagy gyerekcsoport jött a műhelybe a tanárával. Sok-sok kéz nyúlt a ládába. A kis agyaggombócot vették ki utoljára, de csak kijutott!

– Eljött az én napom! – gondolta a fényben hunyorogva.

Egy fiú az agyagot a fazekaskorongra tette, és sebesen megforgatta. – De jó móka! - gondolta a kis agyaggombóc. A fiú a pörgő-forgó korongon próbálta megformázni az agyagot. A kis agyaggombóc izgatott volt, érezte, hogy lesz belőle valami. A fiúnak nem sikerült tálal formázni belőle, és feladta. Az agyagot takaros kis gombócba gyúrta.

– Ideje rendet rakni! – mondta a tanár. A műhelyt betöltötte a felmosás, a takarítás, a mosakodás és a szárítkozás zsvaja. Mindenhonnan víz csepegett.

A fiú az agyaggombócot az ablak alá tette, és a többiek után sietett. Kis idő múlva kiürült a műhely. A szoba csendes és sötét lett. A kis agyaggombóc nagyon félt. Nemcsak a nedves doboz hiányzott neki, de tudta, hogy veszélyben van.

– Mindennek vége – gondolta. – Addig fogok itt ülni, amíg kiszáradok, és olyan kemény leszek, mint egy kő.

Anina nem hitt a szemének, ahogy nézte a telefonállvány alól előbújó, hörgő és prüsszkölő krokodilt.

Aninának földbe gyökerezett a lába. Tányér nagyságúra nyílt szemekkel nézte a krokodilt, amint az teljesen kimászott az újságok alól és lassan körülnézett a lakásban. Úgy tűnt, éppen most jött ki a vízből, mert az egész teste csöpögött a nedvességtől. Ahová csak lépett a krokodil, a lába alatt csuromvíz lett a szőnyeg.

PIRLS 2006

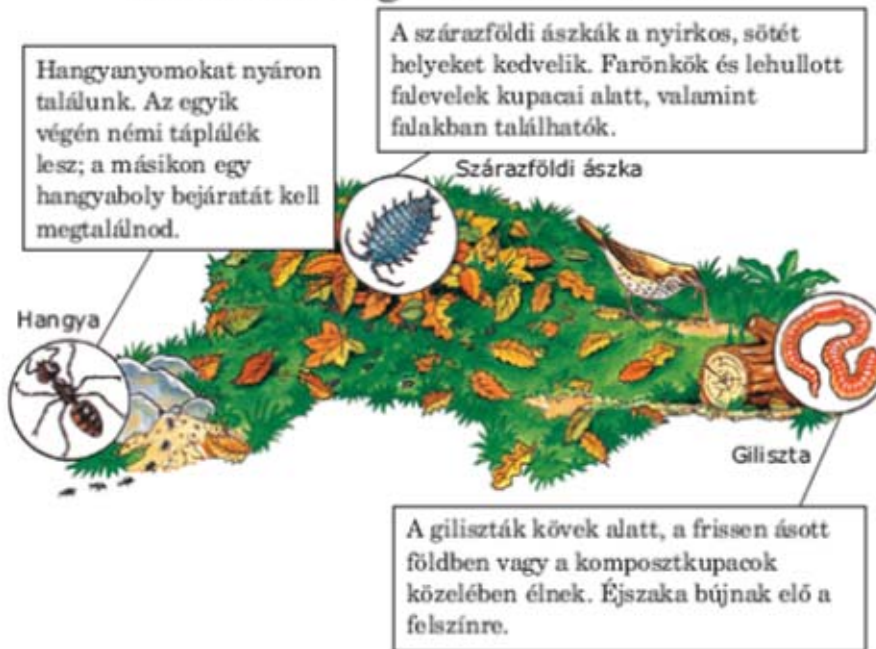
Táplálékkeresés

PISA 2003

Itt van három kísérlet azokról a dolgokról, amelyeket a kis élőlények esznek, valamint arról, hogyan keresnek táplálékot. Először valódi hangyákat, szárazföldi ászkákat és gilisztákat kell találnod. Óvatosan bánj velük, és ne felejtse el visszavinni őket oda, ahol találtad őket, miután befejezted a tanulmányozásukat!

- Kövess egy hangyanyomot!
- Tanulmányozd a szárazföldi ászkákat!
- Készíts gilisztatárolót!

Hol lehet hangyákat, szárazföldi ászkákat és gilisztákat találni?

PLAN International – Az 1996-os pénzügyi évben megvalósított programok eredményei

Dél- és Kelet-Afriai Régió

RESA

Egészséges fejlődés

	EGYPTOM	ETIÓPIA	KENYA	MALAWI	SZUDÁN	TANZÁNIA	UGANDA	ZAMBIA	ZIMBABWE	LESOTHO		
4 vagy kevesebb szobával rendelkező egészségügyi állomások száma			1	0	6	0	7	1	20	80	9	26
1 napos képzéssel rendelkező egészségügyi dolgozók száma		1 053	0	0	719	0	425	1 003	0	0	1 085	4 385
Egy hétnél hosszabb ideig tartó kiegészítő táplálkozásban részesült gyermekek száma		10 195	0	0	2 240	2 400	0	0	0	0	251 402	266 237
Egészségügyi vagy fogászati ellátásban anyagi támogatást kapott gyerekek száma		984	0	0	396	0	305	0	581	0	17	2 283

Oktatás

1 hetes képzésben részesült tanárok száma	0	0	0	367	0	970	115	565	0	303	2 320
Vásárolt, adományként kapott iskolai füzetek száma	667	0	0	0	41 200	0	69 106	0	150	0	111 123
Vásárolt, adományként kapott tankönyvek száma	0	0	0	45 650	9 600	1 182	8 769	7 285	150	58 387	131 023
Vásárolt, készített, adományként kapott iskolai egyenruhák száma	8 897	0	0	5 761	0	2 000	6 040	0	0	434	23 132
Beiratkozáskor segélyben részesült, ösztöndíjat kapó gyerekek száma	12 321	0	0	1 598	0	154	0	0	0	2 014	16 087
Készített, vásárolt, adományként kapott iskolapadok száma	3 200	0	0	3 689	250	1 584	1 725	1 794	0	4 109	16 331
Állandó használatra épített osztálytermek száma	44	0	0	50	8	93	31	45	0	82	353
Helyrehozott osztálytermek száma	0	0	0	34	0	0	14	0	0	33	81
Ebben a pénzügyi évben írás-olvasás oktatásban részt vett felnőttek száma	1 160	0	0	3 000	568	3 617	0	0	0	350	8 695

Lakókörnyezet

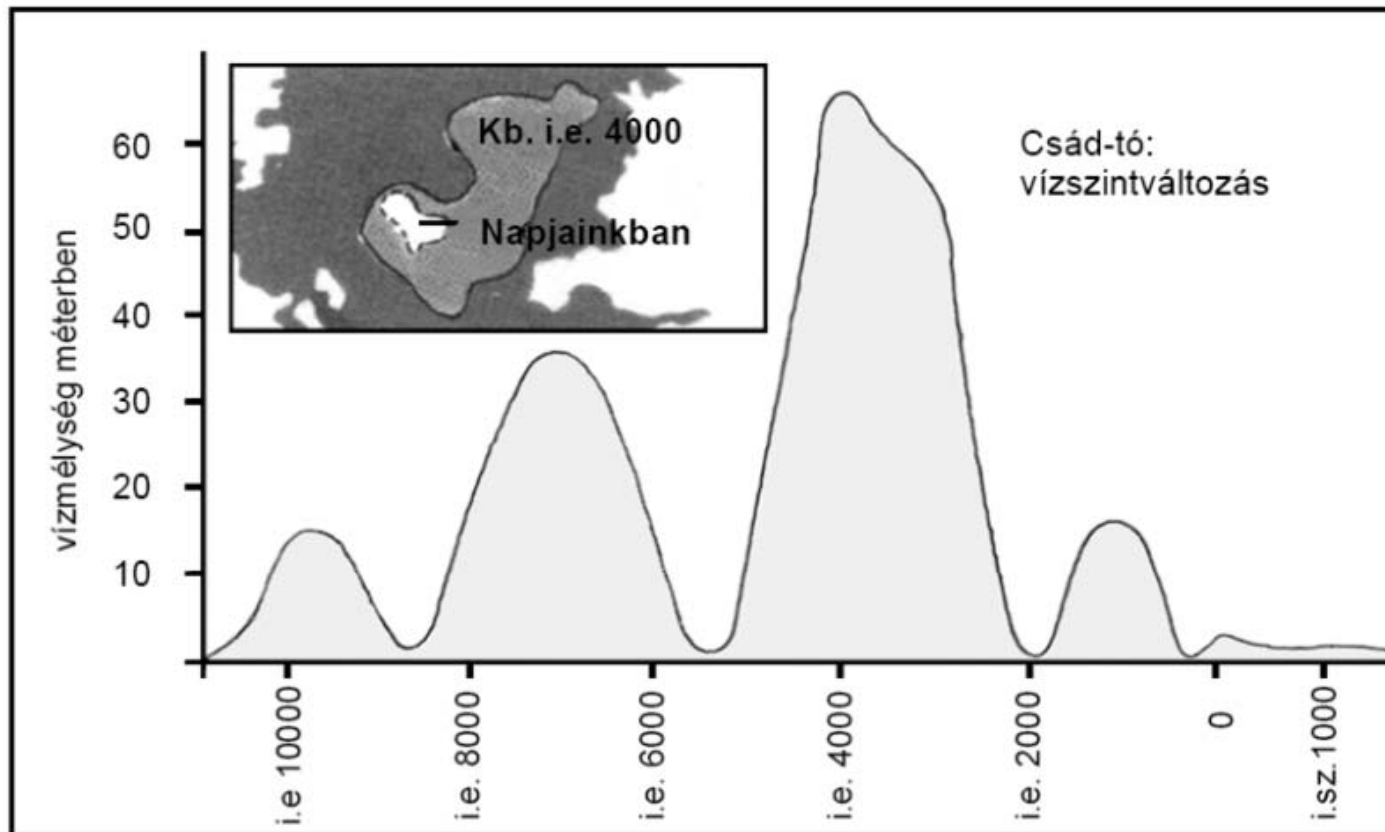

Épített, kiásott latrinák vagy vécék száma	50	0	0	2 403	0	57	162	23	96	4 311	7 102
Új csatornahálózatra kapcsolt házak száma	143	0	0	0	0	0	0	0	0	0	143
Ásott, helyreállított kutak (vagy foglalt forrásvizek) száma	0	0	0	15	0	7	13	0	0	159	194
Sikerrel fúrt új kutak száma	0	0	0	8	93	14	0	27	0	220	362
Megépített ivóvízrendszerek száma	0	0	0	28	0	1	0	0	0	0	29
Helyreállított, feljavított ivóvízrendszer	0	0	0	392	0	2	0	0	0	31	425
A PLAN projekt segítségével helyreállított házak száma	265	0	0	520	0	0	0	1	0	2	788
A juttatásban részesülőknek épített új lakások száma	225	0	0	596	0	0	2	6	0	313	1 142
Épített vagy helyrehozott közösségi házak száma	2	0	0	2	0	3	0	3	0	2	12
1 vagy többnapos képzésben részt vett önkormányzati vezetők száma	2 214	95	0	3 522	232	200	3 575	814	20	2 693	13 365
Megjavított utak hossza kilométerben	1,2	0	0	26	0	0	0	0	0	53,4	80,6
Felépített hidak száma	0	0	0	4	2	11	0	0	0	1	18
A talajerosztás ellenőrzéséből közvetlenül előnyt élvező családok száma	0	0	0	1 092	0	1 500	0	0	0	18 405	20 997
A villamosítási terv révén újonnan ellátott lakások száma	448	0	0	2	0	0	0	0	0	44	494

A CSÁD-TÓ

PISA 2003

Az 1. ábra az Észak-Afrika szaharai részén található Csád-tó változásait mutatja. A Csád-tó kb. i.e. 20 000-ben, az utolsó jegkorszak miatt teljesen eltűnt, majd i.e. 11 000 körül újra megjelent. A tó szintje ma kb. ugyanolyan magas, mint i.sz. 1000-ben volt.

1. ábra

A PISA tartalmi kerete SZÖVEGÉRTÉS

„... az írott szövegek megértése, felhasználása és az ezekre való reflektálás annak érdekében, hogy az egyén elérje céljait, fejlessze tudását és képességeit, és hatékonyan részt vegyen a mindennapi életben.”

A PISA tartalmi kerete – SZÖVEGÉRTÉS

- **A szöveg formája**

Folyamatos, nem folyamatos

- **A szövegértési művelet típusa**

Információ-visszakeresés, értelmezés, reflektálás

- **A szöveg célja, a feladat kontextusa**

Személyes, közösségi, munka és tanulás

IKT környezet

- On-line szövegek
- Hipertext

KÉPES SZÓOLVASÁS

Amelyik szó jelentése illik a képre, annak sorszámát karikázd be,
amelyik nem, annak sorszámát húzd át!

<p>PÉLDÁK: Lehet, hogy mind a négy számot át kell húzni. Lehet, hogy mindet be kell karikázni. Az is lehet, hogy egyet vagy néhányat kell bekarikázni, és a többit át kell húzni.</p>	<p>1. összeállít 2. mondani 3. kötelesség 4. legtöbbit</p> 	<p>5. repülő 6. lebeg 7. repül 8. bogár</p> 	<p>9. szakáll 10. sereg 11. falu 12. áll</p> 	<p>13. ülésen 14. megtanít 15. nyitva 16. muzsikál</p>
<p>1. légy 2. három 3. öt</p> 	<p>4. nővér 5. kavics 6. műhely</p> 	<p>7. gyertya 8. térkép 9. ég</p> 	<p>10. kolbász 11. osztály 12. szél</p> 	<p>13. lobog 14. zászló 15. táj</p>

ELEMI OLVASÁSKÉSZSÉG

(Nagy, 2004)

SZINONIMAOLVASÁS

Hasonlítsd össze a kisbetűs és a NAGYBETŰS szavakat! Amelyik kisbetűs szónak van hasonló jelentésű NAGYBETŰS megfelelője, annak sorszámát karikázd be , amelyeknek nincs, annak sorszámát húzd át!				
PÉLDÁK:	①. barát	③. locsog	5. benzin	7. jelzőlámpa
	HAYER	4. aláírás FECSEG ERŐS	⑥. felcserél ZÚZMARA HELYETTESÍT	8. kevély LOMPOS ÖSSZEKÖT

1. szék TÉGLA	2. csatorna ERESZ	3. másnap KOLLÉGA	4. öröm JÓKEDV
5. réműlet 6. gyűlik HÚZ FÉLELEM	7. bánya 8. kívánság BÜN IGÉNY	9. kihúz 10. felemelkedik TÉNY KÉPVISEL	11. szorul 12. távozik AKAD KIMEGY
13. bizik 14. vezér FEJEDELEM HISZ	15. közönyös 16. fiatalság DEMOKRATA SORS	17. csalódik 18. elakad SIKER MEGIGÉR	19. táplál 20. belefér ETET TELJESÍT

Mi kell az olvasáshoz?

- Beszédhanghallás
- Beszédhang-betű megfeleltetés
- Betűolvasás
- Szóolvasás
- Mondatolvasás
- Szövegértés, szövegértelmezés
- Motiváció
- Olvasási stratégia

Köszönjük a figyelmet!